

„Lozul cel mare“ de Șalom Alehem, la Teatrul Evreiesc de Stat

este o trimitere la un astfel de stil, invitații polonezi A. Jedrzejewski și J. Przeradzka realizând un decor care amintește de scenografia lui Al. Brătășanu. În acest cadru au evoluat interpreții, cu bineștiuta lor capacitate de a se adapta fără dificultate oricărui stil. Bineînțeles, din numeroasa distribuție, care cuprinde aproape întreaga trupă a teatrului, reținem și consemnăm pe Samuel Fischler, care a realizat cu simplitate, căldură și umor, chipul croitorului Simele, pe Seydy Glück, volubilă în rolul soției acestuia și pe Tricy Abramovici, adorabilă în rolul fiicei lor. Un cuplu vesel sau melancolic, ușor caricatural, dar exact atât cât se cuvenea, realizează Bebe Bercovici și Rudy Rosenfeld, în rolurile celor două calfe. Am mai reținut, pentru minuțioasa compoziție și pentru mereu activa participare, pe Radu Cristea, într-un rol mai puțin generos. Dar toți interpreții merită să fie consemnați, și o facem cel puțin teoretic, dacă practic spațiul nu ne-o îngăduie.

V. M.

Teatrul de Stat din Arad

ANTIGONA

de Sofocle

Într-un repertoriu echilibrat, atent structurat, Teatrul de Stat din Arad a inclus și *Antigona* lui Sofocle, s-a încumetat deci, — datorită regizorului Dan Alecsandrescu și cu un colectiv care n-a mai jucat teatru — ntic — să treacă acest prag înalt, pe care multe teatre îl ocolesc, crezându-l insurmontabil.

Tuturor celor care cred că anticii nu mai pot fi jucați și aplaudați astăzi, montarea arădeană le demonstrează, în primul rînd, că tragedia antică ne poate fi contemporană

fără a se dori astfel cu ostentație și, în al doilea rând, că ea poate fi montată nu numai pentru a se difuza (sonor) textul.

În spectacolul văzut, textul sofoclean este pus în valoare în sensurile lui majore, atât de cunoscute (ca leit-motiv apare celebrul înn al omului, supremă minune, om care poate fi la fel de bine Antigona sau Creon), conflictului Creon-Antigona adăugându-i-se și o importantă relație între Creon și mase. Spunem „mase” pentru că în această montare corul a devenit masă, „personaj cu adevărat participant.

La începutul spectacolului acest cor-masă înalță cu mâinile imensul portret al lui Creon, el îl ridică la fel cum îl va cobori în final, când Creon, grășind, va fi înfrânt.

Masa (formată din cinci bărbați și cinci femei) se retrage sub pelerinele de cetățean când apare Tiresias sau ascultă, opacă, cu glugile coborite, discuția de început dintre Antigona și Ismena.

Prezență permanent în scenă, masa va fi materialul cu care, alături de interpreții principali, regizorul își va construi acea distinsă simetrie care structurează întreg spectacolul. Scenografia lui Paul Salzberger slujește acestei simetrii perfecte pe toate planurile scenei și unei importante idei a spectacolului prin portretul lui Creon ce apasă scena. Interesant este că, păstrînd niște canoane ale tragediei antice (ale rostirii textului, ale mișcării și gestului), spectacolul se prezintă ca fiind plin de căldură umană, modern.

Antigona și-a găsit în Larisa Stase Mureșan o interpretă aleasă, cu o mare forță tragică și o voce covârșitoare (simțeam însă atenția la inflexiunile vocale). Pe parcursul desfășurării acțiunii, Antigona sa devenind mai umană, interpreta e tot mai convingătoare (remarcabilă, scena ultimului drum al eroinei).

Constantin Adamovici — în Creon — domină scena total, lăsîndu-ne să descoperim, dincolo de gesturile mari, omul din el, cu greșeala sa, cu dreptatea sa.

Tiresias, într-o nouă viziune regizorală și interpretat convingător de Gelu Bogdan Ivașcu, nu mai e bătrînul proroc, ci un om rigid care știe-deși-nu-vede, vrînd să-și impună prezicerile.

Sorin Postelnicu realizează un Hemon plin de sinceritate, trăîndu-și la încercențată drama. În loul Ismenei, Mariana Stere oferă o surpriză, față de rolurile interpretate în această stagiune, printr-o forță și o căldură nebănuite.

Elena Drăgoi, pe care o văzusem în principalul rol feminin din *Preșul*, ne demonstrează acum posibilitățile sale multiple, dînd Euridiceii, în două-trei replici, demnitate și consistență tragică.

Acest text clasic ne-a pus deci în fața unui spectacol contemporan (fără a fi forțată contemporaneizarea), precis fără a fi rigid, spectacol în care domină simplitatea, acuratațea, simetria.

Manuela Moldovan

Teatrul Dramatic din Galați

CUZA VODĂ

de Mircea Ștefănescu

Gălățenii sînt, în covârșitoarea lor majoritate, oameni tineri, oameni veniți nu de multă vreme pe marile șantiere ale orașului, oameni trăitori pînă mai ieri în satele țării, azi oțelari sau constructori de nave. Gălățenii cunosc mai bine viitorul decît trecutul țării. Prin firea logică și concret-istorică a lucrurilor, cei ce alcătuiesc azi populația orașului — virtualii spectatori ai teatrului, așadar — știu mai mult despre ceea ce va să vină decît despre temelile pe care s-au clădit prezentul și viitorul lor. Era, și este încă, o datorie a teatrului dramatic de aici să-și alcătuiască programul său artistic — parte a programului politic-cultural al Galaților — plecînd de la această realitate. Iată de ce înscrierea în repertoriul teatrului și prezentarea în deschiderea acestei stagiuni a piesei *Cuza Vodă* este o inițiativă demnă a fi subliniată. Și nu numai pentru că, urcînd pe tronul Țărilor Române, domnitorul Alexandru Ioan Cuza purcedea de pe meleagurile Galaților, unde pîrcălabise (detaliu nu lipsit de interes, fără îndoială), ci pentru că, mai ales pentru că, Alexandru Ioan Cuza se confundă cu istoria, cu acea istorie care înseamnă unitate națională și independență de stat, libertate și dreptate socială. O pagină de istorie, una din cele mai fierbinți pagini de istorie ne e înfățișată, odată cu prezentarea acestui spectacol. Desigur, dominantă este figura lui Cuza Vodă, piesa fiind mai degrabă un portret dramatic, și anume, portretul acestei fascinante personalități care este A. I. Cuza, dar autorul nu putea și nici n-a dorit să desprîndă figura domnitorului de realitatea concret-istorică a epocii.

Rezultă o evocare în termeni dramatici a momentelor premergătoare actului Unirii ca și a momentelor care au urmat, a tendințelor social-politice ale vremii, surprinse exact în semnificația lor, dar și îmbrăcate într-o coloratură romantică, vibrantă, emoționantă, ca o trăsătură proprie a temperamentului lui Mircea Ștefănescu.

Pentru a conduce echipa de interpreți la realizarea spectacolului, a fost invitat regizorul Petre Popescu de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, regizor care s-a impus în ultimele stagiuni prin sobrietatea și rigoroarea stilului, prin siguranța concepției, prin capacitatea de a organiza echipa. Am în vedere